

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే
॥ తృతీయాష్టకే ఏకాదశః ప్రశ్నః ॥
(కాఠకం - 2)

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ తృతీయాష్టకే ఏకాదశః ప్రశ్నః ॥

(కాఠకం - 2)

హరిః ఓ(4)ం |

లోకోఽసి స్వర్గోఽసి |

అనంతోఽస్యపారోఽసి |

అక్షితోఽస్యక్షయోఽసి |

తపసః ప్రతిష్ఠా |

త్వయాదమంతః |

విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |

విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా |

తం త్వోపదధే కామదుఘమక్షితం |

ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |

తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద ॥ 1 ॥

తపోఽసి లోకే శ్రితం |

తేజసః ప్రతిష్ఠా |

త్వయాదమంతః |

విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |

విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయిత్స |

Please let us know of any errors in this text.

తత్త్వోపదధే కామదుఘమక్షీతం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 2 ||

తేజోఽసి తపసి శ్రితం |
 సముద్రస్య ప్రతిష్ఠా |
 త్వయాదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్తృ విశ్వస్య జనయిత్తు |
 తత్త్వోపదధే కామదుఘమక్షీతం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 3 ||

సముద్రోఽసి తేజసి శ్రితః |
 అపాం ప్రతిష్ఠా |
 త్వయాదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా |
 తం త్వోపదధే కామదుఘమక్షీతం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 4 ||

ఆపః స్థ సముద్రే శ్రితాః |
 పృథివ్యాః ప్రతిష్ఠా యుష్మాసు |
 ఇదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్త్యో విశ్వస్య జనయిత్ర్యః |
 తా వ ఉపదధే కామదుఘా అక్షితాః |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 5 ||

పృథివ్యస్యస్సు శ్రితా |
 అగ్నేః ప్రతిష్ఠా |
 త్వయాదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్త్రీ విశ్వస్య జనయిత్రీ |
 తాం త్వోపదధే కామదుఘామక్షితాం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 6 ||

అగ్నిరసి పృథివ్యాగ్ శ్రితః |
 అంతరిక్షస్య ప్రతిష్ఠా |
 త్వయాదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |

విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా |
 తం త్వోపదధే కామదుఘమక్షితం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 7 ||

అంతరిక్షమస్యగ్నౌ శ్రితం |
 వాయోః ప్రతిష్ఠా |
 త్వయీదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయిత్స |
 తత్త్వోపదధే కామదుఘమక్షితం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 8 ||

వాయురస్యంతరిక్షే శ్రితః |
 దివః ప్రతిష్ఠా |
 త్వయీదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా |
 తం త్వోపదధే కామదుఘమక్షితం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 9 ||

ద్యౌరసి వాయౌ శ్రితా |
 ఆదిత్యస్య ప్రతిష్ఠా |
 త్వయీదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్త్రీ విశ్వస్య జనయిత్రీ |
 తాం త్వోపదధే కామదుఘమక్షితాం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 10 ||

ఆదిత్యోఽసి దివి శ్రితః |
 చంద్రమసః ప్రతిష్ఠా |
 త్వయీదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా |
 తం త్వోపదధే కామదుఘమక్షితం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 11 ||

చంద్రమా అస్యాదిత్యే శ్రితః |
 నక్షత్రాణాం ప్రతిష్ఠా |
 త్వయీదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |

విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా |
 తం త్వోపదధే కామదుఘమక్షితం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 12 ||

నక్షత్రాణి స్థ చంద్రమసి శ్రితాని |
 సంవధ్ధురస్య ప్రతిష్ఠా యుష్మాసు |
 ఇదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్త్యాణి విశ్వస్య జనయిత్యాణి |
 తాని వ ఉపదధే కామదుఘాన్యక్షితాని |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 13 ||

సంవధ్ధురోఽసి నక్షత్రేషు శ్రితః |
 ఋతూనాం ప్రతిష్ఠా |
 త్వయాదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్తా విశ్వస్య జనయితా |
 తం త్వోపదధే కామదుఘమక్షితం |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 14 ||

ఋ॒త॒వః॑ స్థ॒ సం॒వ॒ధ్ను॑రే శ్రి॒తాః॑ |
 మా॒సా॑నాం ప్ర॒తిష్ఠా॑ యు॒ష్మాసు॑ |
 ఇద॒మంతః॑ |
 వి॒శ్వం॑ య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॑తం వి॒శ్వగ్ం॑ సుభూ॒తం |
 వి॒శ్వస్య॑ భ॒ర్తారో॑ వి॒శ్వస్య॑ జన॒యితా॑రః |
 తాన్ వ ఉ॒పద॑ధే కా॒మదు॑ఘానక్షి॒తాన్ |
 ప్ర॒జాప॑తిస్త్యా సాద॒యతు॑ |
 తయా॑ దే॒వతయా॑ఽంగిర॒స్వద్భ్రు॑వా సీద ॥ 15 ॥

మా॒సాః॑ స్థ॒ర్తుషు॑ శ్రి॒తాః॑ |
 అ॒ర్థమా॑సానాం ప్ర॒తిష్ఠా॑ యు॒ష్మాసు॑ |
 ఇద॒మంతః॑ |
 వి॒శ్వం॑ య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॑తం వి॒శ్వగ్ం॑ సుభూ॒తం |
 వి॒శ్వస్య॑ భ॒ర్తారో॑ వి॒శ్వస్య॑ జన॒యితా॑రః |
 తాన్ వ ఉ॒పద॑ధే కా॒మదు॑ఘానక్షి॒తాన్ |
 ప్ర॒జాప॑తిస్త్యా సాద॒యతు॑ |
 తయా॑ దే॒వతయా॑ఽంగిర॒స్వద్భ్రు॑వా సీద ॥ 16 ॥

అ॒ర్థమా॑సాః స్థ॒ మాసు॑ శ్రి॒తాః॑ |
 అ॒హోరా॑త్రయోః ప్ర॒తిష్ఠా॑ యు॒ష్మాసు॑ |
 ఇద॒మంతః॑ |
 వి॒శ్వం॑ య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॑తం వి॒శ్వగ్ం॑ సుభూ॒తం |

విశ్వస్య భర్తారో విశ్వస్య జనయితారః |
 తాన్ వ ఉపదధే కామదుఘానక్షితాన్ |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 17 ||

అహోరాత్రే స్థోఽర్థమాసేషు శ్రితే |
 భూతస్య ప్రతిష్ఠే భవ్యస్య ప్రతిష్ఠే |
 యువయోరిదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్త్యో విశ్వస్య జనయిత్ర్యే |
 తే వాముపదధే కామదుఘే అక్షితే |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 18 ||

పౌర్ణమాస్యష్టకాఽమావాస్యా |
 అన్నాదాః స్థాన్నదుఘో యుష్మాసు |
 ఇదమంతః |
 విశ్వం యక్షం విశ్వం భూతం విశ్వగ్ం సుభూతం |
 విశ్వస్య భర్త్యో విశ్వస్య జనయిత్ర్యః |
 తా వ ఉపదధే కామదుఘా అక్షితాః |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 19 ||

రా॒డసి॑ బృ॒హతీ॑ శ్రీ॒రసింద్ర॑పత్నీ॒ ధర్మ॑పత్నీ |
 వి॒శ్వం భూ॑తమనుప్రభూ॒తా |
 త్వయా॑దమంతః |
 వి॒శ్వం య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॑తం వి॒శ్వగ్ం సు॒భూతం॑ |
 వి॒శ్వస్య॑ భర్త్రీ॒ వి॒శ్వస్య॑ జనయిత్రి |
 తాం త్వో॑పదధే కామదు॒ఘమక్షీ॑తాం |
 ప్ర॒జాప॑తిస్త్యా సాదయతు |
 తయా॑ దే॒వతయా॑ఽంగిరస్వద్ధృ॒వా సీ॑ద || 20 ||

ఓ॒జోఽసి॑ స॒హోఽసి॑ |
 బ॒లమ॑సి బ్రా॒జోఽసి॑ |
 దే॒వానాం॑ ధా॒మాంబు॑తం |
 అమ॑ర్త్యస్తపో॒జాః |
 త్వయా॑దమంతః |
 వి॒శ్వం య॒క్షం వి॒శ్వం భూ॑తం వి॒శ్వగ్ం సు॒భూతం॑ |
 వి॒శ్వస్య॑ భర్తా వి॒శ్వస్య॑ జనయితా |
 తం త్వో॑పదధే కామదు॒ఘమక్షీ॑తం |
 ప్ర॒జాప॑తిస్త్యా సాదయతు |
 తయా॑ దే॒వతయా॑ఽంగిరస్వద్ధృ॒వా సీ॑ద || 21 ||

లో॒కస్త॑పస్తే॒జస్స॑ముద్ర ఆ॒పః పృ॒థివ్య॑గ్నిరంతరి॒క్షం వా॒యుర్ద్యౌరా॑దిత్యశ్చంద్రమా
 నక్ష॑త్రాణి సంవ॒ధ్నర॑ బు॒తవో॑ మాసా అర్ధ॒మాసా॑ అహో॒రాత్రే॑ పౌర్ణ॒మాసీ॑
 రా॒డస్యో॑జోఽస్యేకవిగ్ంశతిః || 1 ||

లోకోఽసి భర్తా తం |
 తపస్తేజోఽసి భర్తృ తత్ |
 సముద్రోఽసి భర్తా తం |
 ఆపస్స్థ భర్త్యస్తా వః |
 పృథివీ భర్త్రీ తాం |
 అగ్నిరసి భర్తా తం |
 అంతరిక్షం భర్తృ తత్ |
 వాయురసి భర్తా తం |
 ద్యౌరసి భర్త్రీ తాం |
 ఆదిత్యశ్చంద్రమా భర్తా తం |
 నక్షత్రాణిస్థ భర్తృణి తాని వః |
 సంవత్సరోఽసి భర్తా తం |
 ఋతవో మాసా అర్థమాసా భర్తారో భర్తారో భర్తారస్తాన్ వః |
 అహోరాత్రే భర్త్యో తే వాం |
 పౌర్ణమాసీ భర్త్యస్తా వః |
 రాడసి భర్త్రీ తాం |
 ఓజోఽసి భర్తా తమేకవిగ్ంశతిః ||

త్వమగ్నే రుద్రో అసురో మహో దివః |
 త్వగ్ం శర్ధో మారుతం పృక్ష ఈశిషే |
 త్వం వాత్తైరరుణైర్యాసి శంగయః |
 త్వం పూషా విధతః పాసి ను త్మనా |
 దేవా దేవేషు శ్రయధ్వం |
 ప్రథమా ద్వితీయేషు శ్రయధ్వం |
 ద్వితీయాస్తృతీయేషు శ్రయధ్వం |

తృతీయాశ్చతుర్థేషు శ్రయధ్వం ।
 చతుర్థాః పంచమేషు శ్రయధ్వం ।
 పంచమాః షష్ఠేషు శ్రయధ్వం ॥ 22 ॥

షష్ఠాః సప్తమేషు శ్రయధ్వం ।
 సప్తమా అష్టమేషు శ్రయధ్వం ।
 అష్టమా నవమేషు శ్రయధ్వం ।
 నవమా దశమేషు శ్రయధ్వం ।
 దశమా ఏకాదశేషు శ్రయధ్వం ।
 ఏకాదశా ద్వాదశేషు శ్రయధ్వం ।
 ద్వాదశాస్త్రయోదశేషు శ్రయధ్వం ।
 త్రయోదశాశ్చతుర్దశేషు శ్రయధ్వం ।
 చతుర్దశాః పంచదశేషు శ్రయధ్వం ।
 పంచదశాః షోడశేషు శ్రయధ్వం ॥ 23 ॥

షోడశాః సప్తదశేషు శ్రయధ్వం ।
 సప్తదశా అష్టాదశేషు శ్రయధ్వం ।
 అష్టాదశా ఏకాన్నవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।
 ఏకాన్నవిగ్ంశా విగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।
 విగ్ంశా ఏకవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।
 ఏకవిగ్ంశా ద్వావిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।
 ద్వావిగ్ంశాస్త్రయోవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం ।

త్రయోవిగ్ంశాశ్చతుర్విగ్ంశేషు శ్రయధ్వం |
 చతుర్విగ్ంశాః పంచవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం |
 పంచవిగ్ంశాః షడ్విగ్ంశేషు శ్రయధ్వం || 24 ||

షడ్విగ్ంశాః సప్తవిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం |
 సప్తవిగ్ంశా అష్టావిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం |
 అష్టావిగ్ంశా ఏకాన్వత్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం |
 ఏకాన్వత్రిగ్ంశాస్త్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం |
 త్రిగ్ంశా ఏకత్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం |
 ఏకత్రిగ్ంశా ద్వాత్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం |
 ద్వాత్రిగ్ంశాస్త్రయస్త్రిగ్ంశేషు శ్రయధ్వం |
 దేవాస్త్రిరేకాదశాస్త్రిస్త్రయస్త్రిగ్ంశాః |
 ఉత్తరే భవత |
 ఉత్తరవర్తాన ఉత్తరసత్వానః |
 యత్కామ ఇదం జుహోమి |
 తన్నే సమృద్ధ్యతాం |
 వయగ్గ్ స్యామ పతయో రయాణాం |
 భూర్భువః స్వః స్వాహా || 25 ||

షష్ఠేషు శ్రయధ్వగ్ం షోడశేషు శ్రయధ్వగ్ం షడ్విగ్ంశేషు శ్రయధ్వముత్తరే భవతోత్తరవర్తాన
 ఉత్తరసత్వానశ్చత్వారి చ || 2 ||

అ॒గ్నా॑వి॒ష్ణ్వా స॒జోష॑సా ।
 ఇ॒మా వ॑ర్ధంతు వాం గి॒రః ।
 ద్మ్యం॑నైర్వాజే॒భిరా॑గతం ।
 రా॒జ్ఞీ వి॒రాజ్ఞీ ।
 సం॒రాజ్ఞీ స్వ॒రాజ్ఞీ ।
 అ॒ర్చ్యః శో॑చిః ।
 తపో॑ హ॒రో భాః ।
 అ॒గ్నిః సో॒మో బృ॒హస్ప॑తిః ।
 వి॒శ్వే దే॒వా భు॑వనస్య గో॒పాః ।
 తే స॒ర్వే స॒ంగత్య॑ ।
 ఇ॒దం మే॑ ప్రా॒వతా॑ వ॒చః ।
 వ॒యగ్గ్ స్యా॑మ ప॒తయో॑ ర॒యాణాం॑ ।
 భూ॒ర్భువః॑ స్వః స్వా॒హా ॥ 26 ॥

సంగత్య త్రిణి చ ॥ 3 ॥

అన్న॑ప॒తేఽన్న॑స్య నో దే॒హి ।
 అ॒నమీ॑వస్య శు॒ష్మిణః॑ ।
 ప్ర ప్ర॑దాతారం తారి॒షః ।
 ఊర్షం॑ నో ధే॒హి ద్విప॑దే చతు॒ష్పదే॑ ।
 అగ్నే॑ పృథివీప॒తే ।
 సోమ॑ వీరు॒ధాం ప॒తే ।

త్వష్టః సమిధాం పతే |
 విష్ణ్వాశానాం పతే |
 మిత్ర సత్యానాం పతే |
 వరుణ ధర్మణాం పతే || 27 ||

మరుతో గణానాం పతయః |
 రుద్ర పశూనాం పతే |
 ఇంద్రోజసాం పతే |
 బృహస్పతే బ్రహ్మణస్పతే |
 ఆ రుచా రోచేఽహగ్గ్ స్వయం |
 రుచా రురుచే రోచమానః |
 అతీత్యాదః స్వరాభరేహ |
 తస్మిన్ యోనౌ ప్రజనౌ ప్రజాయేయ |
 వయగ్గ్ స్యామ పతయో రయాణాం |
 భూర్భువః స్వః స్వాహా || 28 ||

వరుణ ధర్మణాం పతే స్వస్వాహా || 4 ||

సప్త తే అగ్నే సమిధః సప్త జిహ్వోః |
 సప్తర్షయః సప్త ధామ ప్రియాణి |
 సప్త హోత్రా అనువిద్వాన్ |
 సప్త యోనీరాపుణస్వా ఘృతేన |
 ప్రాచీ దిక్ |

అగ్ని॑ర్దే॒వతా॑ ।

అగ్ని॑గ్ం స ది॒శాం దే॒వం దే॒వతా॑నామృచ్చతు ।

యో మై॒తస్యై॑ ది॒శోఽభి॑దాసతి ।

దక్షి॑ణా దిక్ ।

ఇంద్రో॑ దే॒వతా॑ ॥ 29 ॥

ఇంద్ర॑గ్ం స ది॒శాం దే॒వం దే॒వతా॑నామృచ్చతు ।

యో మై॒తస్యై॑ ది॒శోఽభి॑దాసతి ।

ప్ర॒తీచీ॑ దిక్ ।

సోమో॑ దే॒వతా॑ ।

సోమ॑గ్ం స ది॒శాం దే॒వం దే॒వతా॑నామృచ్చతు ।

యో మై॒తస్యై॑ దే॒శోఽభి॑దాసతి ।

ఉ॒దీచీ॑ దిక్ ।

మిత్రా॑వరుణౌ దే॒వతా॑ ।

మిత్రా॑వరుణౌ స ది॒శాం దే॒వం దే॒వతా॑నామృచ్చతు ।

యో మై॒తస్యై॑ ది॒శోఽభి॑దాసతి ॥ 30 ॥

ఊర్ధ్వా॑ దిక్ ।

బృహ॑స్పతి॒ర్దే॒వతా॑ ।

బృహ॑స్పతిగ్ం స ది॒శాం దే॒వం దే॒వతా॑నామృచ్చతు ।

యో మై॒తస్యై॑ ది॒శోఽభి॑దాసతి ।

ఇయం॑ దిక్ ।

అది॑తి॒ర్దే॒వతా॑ ।
 అది॑తిగ్ం స ది॒శాం దే॒వీం దే॒వతా॑నామృచ్చతు ।
 యో మై॒తస్యై॑ ది॒శోఽభి॑దాసతి ।
 పు॒రుషో॑ దిక్ ।
 పు॒రుషో॑ మే కా॒మాంఘ్ర॑మర్థయతు ॥ 31 ॥

అంధో॑ జాగృ॒విః ప్రా॑ణ ।
 అసా॑వేహి ।
 బధి॑ర ఆక్రం॒దయి॑తరపాస ।
 అసా॑వేహి ।
 ఉష॑సముషసమశీయ ।
 అహ॑మసో జ్యోతి॒రశీ॑య ।
 అహ॑మసోఽపొశీయ ।
 వయగ్గ్ స్యా॑మ పత॒యో రయా॑ణాం ।
 భూ॑ర్భువః స్వః స్వాహా ॥ 32 ॥

దక్షి॑ణా దిగింద్రో దే॒వతా॑ మిత్రావరుణౌ స ది॒శాం దే॒వౌ దే॒వతా॑నామృచ్చతు యో
 మై॒తస్యై॑ ది॒శోఽభి॑దాసత్యర్థయతు నవ చ ॥ 5 ॥

యత్తే॑ఽచి॒తం యదు॑ చి॒తం తే॑ అగ్నే ।
 యత్త॑ ఊ॒నం యదు॑ తే॒ఽతి॑రిక్తం ।
 ఆది॑త్యాస్తదంగిరసశ్చి॒న్వంతు॑ ।
 విశ్వే॑ తే దే॒వాశ్చి॑తిమాపూరయంతు ।

చి॒తశ్చా॒సి సం॑చి॒తశ్చా॒స్యగ్నే॑ ।
 ఏ॒తావా॑గ్శ్చా॒సి భూ॑యాగ్శ్చా॒స్యగ్నే॑ ।
 లో॒కం పృ॑ణ చ్చి॒ద్రం పృ॑ణ ।
 అథో॑ సీ॒ద శి॒వా త్వం॑ ।
 ఇ॒ంద్రాగ్ని॑ త్వా బృ॒హస్ప॑తిః ।
 అ॒స్మిన్ యో॑నా॒వసీ॑షదన్న్ ॥ 33 ॥

తయా॑ దే॒వతయా॑ఽంగి॒రస్వ॑ద్ధ్రు॒వా సీ॑ద ।
 తా అ॑స్య సూ॒దదో॑హసః ।
 సోమ॑గ్గ్ శ్రీ॒ణంతి॑ పృ॒శ్నయః॑ ।
 జన్మ॑దే॒వానాం॑ వి॒శః ।
 త్రి॒ష్వారో॑చనే॒ దివః॑ ।
 తయా॑ దే॒వతయా॑ఽంగి॒రస్వ॑ద్ధ్రు॒వా సీ॑ద ।
 అగ్నే॑ దే॒వాగ్ం ఇ॒హావ॑హ ।
 జ॒జ్ఞానో॑ వృ॒క్తబ॑ర్హిషే ।
 అసి॑ హో॒తా న ఈ॑డ్యః ।
 అగ॑న్న మ॒హా మ॑న॒సా య॑విష్టం ॥ 34 ॥

యో దీ॒దాయ॑ సమి॒ద్ధస్వే॑ దు॒రోణే॑ ।
 చి॒త్రభా॑నూ రో॒దసి॑ అంత॒రుర్వి॑ ।
 స్వా॒హుతం॑ వి॒శ్వతః॑ ప్రత్యం॒చం ।
 మే॒ధాకా॑రం వి॒దధ॑స్య ప్ర॒సాధ॑నం ।

అగ్నిగ్ం హోతారం పరిభూతమం మతిం ।
 త్వామర్భస్య హవిషః సమానమిత్ ।
 త్వాం మహో వృణతే నరో నాన్యం త్వత్ ।
 మనుష్యత్త్వా నిధీమహి ।
 మనుష్యథమిధీమహి ।
 అగ్నే మనుష్యదంగిరః ॥ 35 ॥

దేవాందేవాయతే యజ ।
 అగ్నిర్హి వాజినం విశే ।
 దదాతి విశ్వచర్షణిః ।
 అగ్ని రాయే స్వాభువం ।
 స ప్రీతో యాతి వార్యం ।
 ఇషగ్గ్ స్తోతృభ్య ఆభర ।
 పృష్టో దివి పృష్టో అగ్నిః పృథివ్యాం ।
 పృష్టో విశ్వా ఓషధీరావివేశ ।
 వైశ్వానరః సహసా పృష్టో అగ్నిః ।
 స నో దివా స రిషః పాతు నక్తం ॥ 36 ॥

అసీషదన్ యవిష్టమంగిరో నక్తం ॥ 6 ॥

అయం వావ యః పవతే ।
 సోఽగ్నిర్నాచికేతః ।
 స యత్ప్రాజ్ఞవతే ।

తదస్య శిరః |
 అథ యద్దక్షిణా |
 స దక్షిణః పక్షః |
 అథ యత్ప్రత్యక్ |
 తత్పుచ్ఛం |
 యదుదజ్జీ |
 స ఉత్తరః పక్షః || 37 ||

అథ యథ్సంవాతీ |
 తదస్య సమంచనం చ ప్రసారణం చ |
 అథో సంపదేవాస్య సా |
 సగ్ం హ వా అస్మై స కామః పద్యతే |
 యత్కామో యజతే |
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే |
 య ఉ చైనమేవం వేద |
 యో హ వా అగ్నేర్నాచికేతస్యాయతనం ప్రతిష్ఠాం వేద |
 ఆయతనవాన్భవతి |
 గచ్ఛతి ప్రతిష్ఠాం || 38 ||

హిరణ్యం వా అగ్నేర్నాచికేతస్యాయతనం ప్రతిష్ఠా |
 య ఏవం వేద |
 ఆయతనవాన్భవతి |

గచ్ఛ॑తి ప్ర॒తిష్ఠా॑ం ।

యో హ॒ వా అ॒గ్నే॒ర్నాచి॑కేతస్య శరీ॒రం వేద॑ ।

సశ॑రీర ఏ॒వ స్వ॒ర్గం లో॒కమే॑తి ।

హి॒రణ్యం॑ వా అ॒గ్నే॒ర్నాచి॑కేతస్య శరీ॒రం ।

య ఏ॒వం వేద॑ ।

సశ॑రీర ఏ॒వ స్వ॒ర్గం లో॒కమే॑తి ।

అథో॑ యథా॒ రుక్మ॑ ఉత్త॒ష్టో భా॒య్యాత్ ॥ 39 ॥

ఏ॒వమే॑వ స తే॒జసా॑ యశ॒సా ।

అ॒స్మిగ్గ్శ్చ॑ లో॒కేఽము॑ష్మిగ్గ్శ్చ భాతి ।

ఉ॒రవో॑ హ॒ వై నా॒మైతే॑ లో॒కాః ।

యే॒ఽవ॑రేణాదిత్యం ।

అథ॑ హై॒తే వ॑రీ॒యాగ్ంసో॑ లో॒కాః ।

యే ప॑రేణాదిత్యం ।

అ॒ంత॑వ॒ంతగ్ం హ॒ వా ఏ॒ష క్ష॒య్యం లో॒కం జ॑యతి ।

యో॒ఽవ॑రేణాదిత్యం ।

అథ॑ హై॒షోఽన॑ంతమ॒పార॑మక్షయ్యం లో॒కం జ॑యతి ।

యః ప॑రేణాదిత్యం ॥ 40 ॥

అ॒నంత॑గ్ం హ॒ వా అ॒పార॑మక్షయ్యం లో॒కం జ॑యతి ।

యో॒ఽగ్నిం నా॑చికేతం చి॒నుతే॑ ।

య ఉ॑ చై॒నమే॑వం వేద॑ ।

అథో యథా రథే తిష్ఠన్పక్షసీ పర్యావర్తమానే ప్రత్యవేక్షతే |
 ఏవమహోరాత్రే ప్రత్యవేక్షతే |
 నాస్యాహోరాత్రే లోకమాప్పుతః |
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే |
 య ఉ చైనమేవం వేద || 41 ||

ఉత్తరః పక్షో గచ్ఛతి ప్రతిష్ఠాం భాయ్యాద్యః పరేణాఽఽదిత్యమష్టా చ || 7 ||

ఉశన్ హ వై వాజశ్రవసః సర్వవేదసం దదౌ |
 తస్య హ నచికేతా నామ పుత్ర ఆస |
 తగ్ం హ కుమారగ్ం సంతం |
 దక్షిణాసు నీయమానాసు శ్రద్ధా వివేశ |
 స హోవాచ |
 తత కస్మై మాం దాస్యసీతి |
 ద్వితీయం తృతీయం |
 తగ్ం హ పరీత ఉవాచ |
 మృత్యవే త్వా దదామీతి |
 తగ్ం హ స్మోత్థితం వాగభివదతి || 42 ||

గౌతమ కుమారమితి |
 స హోవాచ |
 పరేహి మృత్యోర్లహాన్ |
 మృత్యవే వై త్వాఽదామితి |

తం వై ప్రవసంతం గంతాసీతి హోవాచ |
 తస్య స్మ తిస్తో రాత్రీరనాశ్వాన్లహే వసతాత్ |
 స యది త్వా పృచ్ఛేత్ |
 కుమార కతి రాత్రీరవాధ్నీరితి |
 తిస్త ఇతి ప్రతిబ్రూతాత్ |
 కిం ప్రథమాగ్ం రాత్రిమాశ్నా ఇతి || 43 ||

ప్రజాం త ఇతి |
 కిం ద్వితీయామితి |
 పశూగ్స్త ఇతి |
 కిం తృతీయామితి |
 సాధుకృత్యాం త ఇతి |
 తం వై ప్రవసంతం జగామ |
 తస్య హ తిస్తో రాత్రీరనాశ్వాన్లహ ఉవాస |
 తమాగత్య పప్రచ్ఛ |
 కుమార కతి రాత్రీరవాధ్నీరితి |
 తిస్త ఇతి ప్రత్యువాచ || 44 ||

కిం ప్రథమాగ్ం రాత్రిమాశ్నా ఇతి |
 ప్రజాం త ఇతి |
 కిం ద్వితీయామితి |
 పశూగ్స్త ఇతి |

కిం తృతీయామితి |
 సాధుకృత్యాం త ఇతి |
 నమస్తే అస్తు భగవ ఇతి హోవాచ |
 వరం వృణీష్యేతి |
 పితరమేవ జీవన్నయానీతి |
 ద్వితీయం వృణీష్యేతి || 45 ||

ఇష్టాపూర్తయోర్మేఽక్షీతిం బ్రూహీతి హోవాచ |
 తస్మై హైతమగ్నిం నాచికేతమువాచ |
 తతో వై తస్యేష్టాపూర్తే నా క్షీయేతే |
 నాస్యేష్టాపూర్తే క్షీయేతే |
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే |
 య ఉ చైనమేవం వేద |
 తృతీయం వృణీష్యేతి |
 పునర్మృత్యోర్మేఽపజితిం బ్రూహీతి హోవాచ |
 తస్మై హైతమగ్నిం నాచికేతమువాచ |
 తతో వై సోఽప పునర్మృత్యుమజయత్ || 46 ||

అప పునర్మృత్యుం జయతి |
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే |
 య ఉ చైనమేవం వేద |
 ప్రజాపతిర్వై ప్రజాకామస్తపోఽతప్యత |

స హి॑రణ్య॒ముదా॑స్యత్ |
 తదగ్నో॑ ప్రా॒స్యత్ |
 తద॒స్మై నా॑చ్ఛదయత్ |
 తద్ద్వి॒తీయం॑ ప్రా॒స్యత్ |
 తద॒స్మై నై॒వాచ్ఛద॑యత్ |
 తత్త్వ॒తీయం॑ ప్రా॒స్యత్ || 47 ||

తద॒స్మై నై॒వాచ్ఛద॑యత్ |
 తదా॒త్మన్నే॒వ హృ॑దయ్యే॒గ్నో వై॑శ్వా॒నరే॑ ప్రా॒స్యత్ |
 తద॒స్మా అ॑చ్ఛదయత్ |
 తస్మాద్ధి॒రణ్యం॑ క॒నిష్ఠం॑ ధ॒నానాం॑ |
 భుం॒జత్ప్రి॒యత॑మం |
 హృ॒దయ॑జగ్ం హి |
 స వై త॒మే॒వ నా॑విందత్ |
 యస్మై॒ తాం దక్షి॑ణామనే॒ష్యత్ |
 తాగ్ స్వా॒యై॒వ హస్తా॑య దక్షి॒ణాయా॑నయత్ |
 తాం ప్రత్య॑గృహ్ణాత్ || 48 ||

దక్షా॑య త్వా దక్షి॑ణాం ప్రతి॑గృహ్ణామీ॒తి |
 సో॒ఽదక్ష॑త దక్షి॑ణాం ప్రతి॑గృహ్య |
 దక్ష॑తే హ వై దక్షి॑ణాం ప్రతి॑గృహ్య |
 య ఏ॒వం వేద॑ |

ఏ॒తద్ధ॑ స్తు॒ వై తద్వి॒ద్వాగ్ంసో॑ వా॒జశ్ర॑వసా గో॒తమాః॑ ।
 అ॒ప్యనూ॑దేశ్యాం దక్షిణాం ప్రతి॒గృహ్ణా॑ంతి ।
 ఉ॒భయే॑న వ॒యం దక్షి॑ష్యామహ ఏ॒వ దక్షి॑ణాం ప్రతి॒గృహ్ణో॑తి ।
 తే॒దక్ష॑ంత దక్షిణాం ప్రతి॒గృహ్ణా॑ ।
 దక్ష॑తే హ॒ వై దక్షి॑ణాం ప్రతి॒గృహ్ణా॑ ।
 య ఏ॒వం వేద॑ ।
 ప్రహా॒న్యం ప్లీ॒నాతి ॥ 49 ॥

పదత్యాశ్నా ఇత్యువాచ ద్వితీయం వృణిష్యేత్యజయత్తృతీయం ప్రాస్యదగృహ్ణోద్య ఏవం వేదైకం చ ॥ 8 ॥

తగ్ం హై॒తమే॑కే పశుబంధ ఏ॒వోత్త॑రవే॒ద్యాం చి॑న్వతే ।
 ఉత్త॑రవే॒దిసం॑మిత ఏ॒షోఽగ్ని॑రితి వదంతః ।
 తన్న తథా కు॒ర్యాత్ ।
 ఏ॒తమగ్నిం॑ కామే॒న వ్యర్థ॑యేత్ ।
 స ఏ॒నం కామే॑న వ్యృ॒ద్ధః ।
 కామే॒న వ్యర్థ॑యేత్ ।
 సౌ॒యే వా॒వై నమ॑ధ్వరే చిన్విత ।
 యత్ర వా భూ॒యిష్టా ఆహు॑తయో హూ॒యేరన్ ।
 ఏ॒తమగ్నిం॑ కామే॒న సమర్థ॑యతి ।
 స ఏ॒నం కామే॑న సమృ॒ద్ధః ॥ 50 ॥

కామే॒న సమర్థ॑యతి ।
 అథ హై॒నం పు॒రర్ష॑యః ।

ఉత్తరవేద్యామేవ సత్రియమచిన్వత |
 తతో వై తేఽవిందంత ప్రజాం |
 అభి స్వర్గం లోకమజయన్న్ |
 విందత ఏవ ప్రజాం |
 అభి స్వర్గం లోకం జయతి |
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే |
 య ఉ చైనమేవం వేద |
 అథ హైనం వాయుర్బుద్ధికామః || 51 ||

యథాన్యప్తమేవోపదధే |
 తతో వై స ఏతామృద్ధిమార్థ్నోత్ |
 యామిదం వాయుర్బుద్ధః |
 ఏతామృద్ధింబుద్ధోతి |
 యామిదం వాయుర్బుద్ధః |
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే |
 య ఉ చైనమేవం వేద |
 అథ హైనం గోబలో వార్ఙ్ఘ్నః పశుకామః |
 పాంక్తమేవ చిక్యే |
 పంచ పురస్తాత్ || 52 ||

పంచ దక్షిణతః |
 పంచ పశ్చాత్ |

పంచోత్తరతః |
 ఏకాం మధ్యే |
 తతో వై స సహస్రం పశూన్ప్రాప్నోత్ |
 ప్ర సహస్రం పశూనాప్నోతి |
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే |
 య ఉ చైనమేవం వేద |
 అథ హైనం ప్రజాపతిర్జ్యేష్ఠ్యకామో
 యశస్కామః ప్రజసనకామః |
 త్రివృతమేవ చిక్వే || 53 ||

సప్త పురస్తాత్ |
 తిస్తో దక్షిణతః |
 సప్త పశ్చాత్ |
 తిస్త ఉత్తరతః |
 ఏకాం మధ్యే |
 తతో వై స ప్ర యశో జ్యేష్ఠ్యమాప్నోత్ |
 ఏతాం ప్రజాతిం ప్రాజాయత |
 యామిదం ప్రజాః ప్రజాయంతే |
 త్రివృద్వై జ్యేష్ఠ్యం |
 మాతా పితా పుత్రః || 54 ||

త్రి॒వృ॒త్ప్ర॒జన॑నం |
 ఉ॒ప॒స్థో యో॑ని॒ర్మధ్య॑మా |
 ప్ర॒ యశో॑ జ్యైష్ఠ్య॑మాప్నోతి |
 ఏ॒తాం ప్ర॑జాతిం ప్ర॑జాయతే |
 యామి॒దం ప్ర॑జాః ప్ర॑జాయంతే |
 యోఽగ్నిం నా॑చికే॒తం చి॑నుతే |
 య ఉ॑ చై॒నమే॒వం వేద॑ |
 అథ॑ హై॒నమి॒ంద్రో జ్యైష్ఠ్య॑కామః |
 ఊర్ధ్వా ఏ॒వోప॑దధే |
 తతో॒ వై స జ్యైష్ఠ్య॑మగచ్ఛత్ || 55 ||

జ్యైష్ఠ్యం గచ్ఛతి |
 యోఽగ్నిం నా॑చికే॒తం చి॑నుతే |
 య ఉ॑ చై॒నమే॒వం వేద॑ |
 అథ॑ హై॒నమసా॑వాదిత్యః స్వర్గ॑కామః |
 ప్రాచీ॑రేవోపదధే |
 తతో॒ వై సోఽభి॑ స్వర్గం లో॒కమ॑జయత్ |
 అభి॑ స్వర్గం లో॒కం జ॑యతి |
 యోఽగ్నిం నా॑చికే॒తం చి॑నుతే |
 య ఉ॑ చై॒నమే॒వం వేద॑ |
 స యదీ॑చ్ఛేత్ || 56 ||

తే॒జ॒స్వీ॒ య॒శ॒స్వీ॒ బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒సీ॒ స్యా॒మి॒తి॑ |
 ప్రా॒జా॒హో॒తు॒ర్ధి॒ష్ణా॒ద్యు॒ధృ॒ర్వే॒త్ |
 యే॒యం ప్రా॒గా॒ద్య॒శ॒స్వతీ॑ |
 సా మా ప్రో॒ర్ణోతు॑ |
 తే॒జ॒సా॒ య॒శ॒సా॒ బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒సే॒నే॒తి॑ |
 తే॒జ॒స్వీ॒వ య॒శ॒స్వీ॒ బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒సీ॒ భ॒వతి॑ |
 అథ॒ యదీ॒చ్ఛే॒త్ |
 భూ॒యిష్ఠం॑ మే శ్రద్ధ॒ధీ॒రన్ |
 భూ॒యిష్ఠా దక్షి॑ణా నయే॒యురి॒తి |
 దక్షి॑ణాసు నీ॒యమా॑నాసు ప్రా॒చ్యే॒హి ప్రా॒చ్యే॒హి॒తి ప్రాచీ॑
 జు॒షా॒ణా వే॒త్వా॒జ్య॒స్య స్వా॒హేతి॑
 స్రు॒వే॒ణోప॒హత్యా॑హవనీ॒యే జు॒హుయాత్ || 57 ||

భూ॒యిష్ఠ॑మే॒వాస్మై॒ శ్రద్ధ॑ధతే |
 భూ॒యిష్ఠా దక్షి॑ణా నయంతి |
 పు॒రీష॑ముపధాయ |
 చి॒తి॒క్ష్పి॒భి॒రభి॑ం॒ముశ్య॑ |
 అగ్నిం ప్ర॒ణీయో॑పసమాధాయ |
 చ॒త॒స్ర ఏ॒తా ఆ॒హు॑తీర్జుహోతి |
 త్వ॒మగ్నే॑ రుద్ర ఇతి శత॒రుద్రీ॑యస్య రూపం |
 అగ్నా॑విష్ణూ ఇతి వసో॒ర్ధారా॑యాః |

అన్నపత ఇత్యన్నహోమః |

సప్త తే అగ్నే సమిధః సప్త జిహ్వో ఇతి విశ్వప్రీః || 58 ||

సమృద్ధ ఋద్ధికామః పురస్తాచ్ఛక్యే పుత్రోఽగచ్ఛదిచ్ఛేజ్ఞుహుయాద్విశ్వప్రీః || 9 ||

పురర్షయో వాయుర్గోబలస్సహస్రం ప్రజాపతిస్త్రివృదింద్రోఽసావాదిత్యస్స యదీచ్ఛేత్ ||

యాం ప్రథమామిష్టకాముపదధాతి |

ఇమం తయా లోకమభిజయతి |

అథో యా అస్మిన్లోకే దేవతాః |

తాసాగ్ం సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోతి |

యాం ద్వితీయాముపదధాతి |

అంతరిక్షలోకం తయాఽభిజయతి |

అథో యా అంతరిక్షలోకే దేవతాః |

తాసాగ్ం సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోతి |

యాం తృతీయాముపదధాతి |

అముం తయా లోకమభిజయతి || 59 ||

అథో యా అముష్మిన్లోకే దేవతాః |

తాసాగ్ం సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోతి |

అథో యా అమూరితరా అష్టాదశ |

య ఏవామీ ఉరవశ్చ వరీయాగ్ంసశ్చ లోకాః |

తానేవ తాభిరభిజయతి |

కామచారో హ వా అస్యోరుషు చ
 వరీయస్సు చ లోకేషు భవతి |
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే |
 య ఉ చైనమేవం వేద |
 సంవధ్నరో వా అగ్నిర్నాచికేతః |
 తస్య వసంతః శిరః || 60 ||

గ్రీష్మో దక్షిణః పక్షః |
 వర్షా ఉత్తరః |
 శరత్పుచ్చం |
 మాసాః కర్మకారాః |
 అహోరాత్రే శతరుద్రీయం |
 పర్జన్యో వసోర్ధారా |
 యథా వై పర్జన్యః సువృష్ణం వృష్ణావ్వి |
 ప్రజాభ్యః సర్వాన్కామాంధ్యంపూరయతి |
 ఏవమేవ స తస్య సర్వాన్కామాంధ్యంపూరయతి |
 యోఽగ్నిం నాచికేతం చినుతే || 61 ||

య ఉ చైనమేవం వేద |
 సంవధ్నరో వా అగ్నిర్నాచికేతః |
 తస్య వసంతః శిరః |
 గ్రీష్మో దక్షిణః పక్షః |

వ॒ర్షాః పు॒చ్ఛం॑ |
 శ॒రదు॑త్త॒రః ప॒క్షః |
 హే॒మంతో॑ మ॒ధ్యం॑ |
 పూ॒ర్వప॒క్షాశ్చి॑త॒యః |
 అప॒రప॒క్షాః పు॒రీషం॑ |
 అహో॑రా॒త్రాణీ॑ష్టకాః |
 ఏష॑ వావ సోఽగ్ని॑రగ్ని॒మయః॑ పున॒ర్ణవః॑ |
 అగ్ని॑మయో హ వై పున॒ర్ణవో॑ భూత్వా |
 స్వ॒ర్గం లో॒కమే॑తి |
 ఆది॑త్యస్య సాయు॒జ్యం॑ |
 యోఽగ్నిం నాచి॑కేతం చి॒నుతే॑ |
 య ఉ॑ చై॒నమే॑వం వేద॑ || 62 ||

అముం తయా లోకమభిజయతి శిరశ్చినుత ఇష్టకాష్టట్ట || 10 ||

లోకస్త్వమగ్నేఽగ్నావిష్టా అన్నపతే సప్త తే అగ్నే యత్తేఽచితమయం వావోశన్ హ వై
 తగ్ం హైతం యాం ప్రథమామిష్టకాం దశ || 10 ||

లోక ఆదిత్య ఓజోఽన్యూర్ధ్వా దిగనంతగ్ం హ వై కామేన గ్రిష్మో ద్విషష్టిః || 62 ||

లోకోఽసి వేద ||

|| హరిః ఓ(3)ం ||

|| ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే ఏకాదశః ప్రశ్నః సమాప్తః ||